

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง บทบาทของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมจัดการขยะกับประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษารolesขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ในการร่วมจัดการขยะมูลฝอยกับประชาชน รวมถึงการเปรียบเทียบ ปัจจัยครัวเรือนที่มีผลต่อพฤติกรรมการกำจัดขยะ และปัญหาอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มของประชาชนที่มีส่วนสำคัญในเขตของการกำหนดนโยบาย และ (2) กลุ่มของผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบาย โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ในการศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 5 ราย ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปวช/ปวส/ปวท./หรือเทียบเท่า กับ ระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ระยะเวลาในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 6 เดือน – 1 ปี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 15 ปี ขึ้นไป

นอกจากนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่ามีจำนวนเที่ยวในการจัดเก็บขยะต่อวันอยู่ที่ 1 เที่ยว ปริมาณขยะในเขตพื้นที่ศึกษาเฉลี่ยวันละ 1 – 3 ตัน การจัดเก็บขยะในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งวิธีจัดการขยะโดยวิธีการฝัง ส่วนปริมาณขยะในเขตพื้นที่ศึกษามีปริมาณมากเกินไป

ด้านประชากรศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่ร้อยละ 32.22 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 24 – 32 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 47.50 ระดับการศึกษาสูงสุดในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.67 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.89 รองลงมา ประกอบอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 23.33

นอกจากนี้ ประชากรศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ส่วนมากร้อยละ 61.11 เคยได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สำหรับการ

รับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ได้รับจากหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 53.76 ทั้งนี้ในการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของชุมชนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะต้องการพัฒนาท้องถิ่นและแหล่ง แม่น้ำให้สะอาด คิดเป็นร้อยละ 57.78

5.1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า

ประชากรศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตพื้นที่โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการ และมีบทบาทในการร่วมตรวจสอบและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกิจกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ดังนั้น จากแบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างแสดงว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดย มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการรับรู้สถานการณ์ และสภาพปัญหา

5.1.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ความเห็นว่า การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จะมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับขยะในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนและหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งรณรงค์ให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในทุกขั้นตอน

ประชากรศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า เห็นว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้ความรู้หรือแจกเอกสารต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ประชากรศึกษายังต้องการให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดเก็บขยะทุกวัน และจัดเก็บให้หมดทุกจุด

5.1.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนครัวเรือน กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า

ปัจจัยส่วนครัวเรือนด้าน ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว ที่แตกต่างกัน ของประชากรศึกษา ที่อยู่ในหมู่บ้านศรีบุญยืน เขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้านศรีบุญยืน เขตรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการรณรงค์คัดแยกประเภทขยะ ที่พบว่าปัจจัยครัวเรือน คือ ระดับการศึกษา ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ คือ อาชีพระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการแยกประเภทขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีลักษณะถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชน คือ ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และจิตวิทยาสังคม ดังนั้น ในการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะ ควรมีการกระตุ้น และปลูกจิตสำนึกและให้ ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอย การให้ ความรู้และคำแนะนำแหล่งผลิตขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมาก ๆ ให้เข้าใจและดำเนินการคัดแยก เก็บ ขนขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง ส่งเสริมให้ประชาชน และกลุ่มอาชีพในชุมชนฝึกอบรมการแปรรูปวัสดุ เหลือใช้ หรือมูลฝอยรีไซเคิลให้เป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้สู่ครอบครัว และควรมีการรณรงค์ให้ ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ หรือรีไซเคิลเพื่อจำหน่ายหรือนำมาใช้ซ้ำได้ อีก และส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์แบบเดิมหรือที่ใช้ซ้ำได้

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนครัวเรือน กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า วิเคราะห์โดยหาความ สัมพันธ์ (X^2 - test) ในการทดสอบ ตัวแปรที่ใช้คือ ปัจจัยครัวเรือนของประชากรศึกษาที่อยู่ในเขต พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ได้แก่ระดับการศึกษา อาชีพ ราย ได้ครอบครัว กับ ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิเคราะห์สามารถตีความสรุปได้ว่า ปัจจัยครัวเรือนของประชากรศึกษาที่อยู่ใน เขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ได้แก่ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว มีผล

ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ซึ่งเพศ กับอายุ ของประชากรศึกษาผลการวิเคราะห์คือ ไม่แตกต่างกัน กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว มีความแตกต่างกันกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จากค่าในตาราง 4.12 ซึ่งมีค่า (P) ต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญ (α) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษานี้ อาจเป็นประโยชน์ในการหาแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนและกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้อย่างเหมาะสมโดยชอบด้วยประการต่าง ๆ

1. ให้การอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้มีแนวทาง / แนวคิด ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สามารถประสานงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้

2. รณรงค์ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย ของเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า รวมทั้งประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่าในทุกกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล โดยการให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินงานและการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

3. องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์ / รณรงค์ ให้ประชาชนคัดแยกขยะอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องพร้อมทั้งสนับสนุนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งให้ประชาชน มีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ โครงการเรียนรู้วิธีการกำจัดขยะ ในรูปแบบต่าง ๆ โครงการขยะรีไซเคิลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โครงการแยกขยะนำร่อง

4. ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนถึงผลเสียจากปัญหาขยะ รวมถึงปัญหาอันเกิดจากการเผาขยะ รวมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

5. รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้กลยุทธ์เชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ที่มีอายุ 33 – 41 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท และประกอบอาชีพค้าขาย

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

สำหรับผู้สนใจเรื่องการจัดการมูลฝอยร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการศึกษาต่อถึง 1) ความร่วมมือจากประชาชนในการนำเสนอรูปแบบวิธีการ กิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย 2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ในการจัดการมูลฝอยให้สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น เนื่องจากมูลฝอยเกิดจากสิ่งของเหลือใช้ที่มนุษย์ไม่ต้องการใช้และทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม ถ้าขาดการจัดการที่เหมาะสมก็จะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. It features a central figure of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai oil lamp (diya) with a flame. The lamp is surrounded by a decorative, multi-pointed starburst or umbrella-like shape. The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are also two decorative floral motifs on the left and right sides of the inner circle.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved